

Veronika Jáchymová: Smrt a zmrtvýchvstání Jana Palacha: Kulturní obraz Jana Palacha

Posudek vedoucího práce

ÚČLLV FF UK, Obor český jazyk a literatura, magisterské studium

Předložená diplomová práce se vyznačuje volbou produktivního, zajímavého materiálu, který sice navenek může vyznívat poněkud konjunkturně v současném politickém nastavení a na této fakultě, ale práce sama veškeré takovéto otázky snadno odmítá; materiál je zvolen proto, že byl z pohledu dějin literatury dosud komplexně nezpracován a že splňuje ideálně parametry toho, co rozsah diplomové práce umožňuje.

Základním rysem, jímž se práce vyznačuje, je pečlivost a promyšlenost. Cení si velice toho, že u tématu kulturního obrazu Jana Palacha se autorka dokázala vyvarovat jak emocionálnosti jakéhokoli směřování (to by se u diplomové práce dalo a mělo čekat), ale hlavně produkování příliš přímočarých spojení a závěrů, jako se tomu u prací, jež zkoumají literární obraz nějaké entity existující v aktuálním světě, dosti často stává. A cením si i toho, že autorka nevyužila pro takovéto téma dnes oblíbený (a jistě i produktivní) přístup skrze koncept reprezentace, ale že zvolila cestu skrze pojmy kulturní obraz, symbol, mýtus či kolektivní paměť. Tyto pojmy jsou do práce vneseny precizně a jsou „vyčištěny“ předtím, než se s nimi autorka vydá pracovat na konkrétním palachovském materiálu. Je evidentní, že úvodní pojmově směřovaná kapitola by z hlediska témat, jimž se věnuje, vydala na víc než na samostatnou diplomovou práci, ale redukce, které Veronika Jáchymová činí, jsou vesměs zváženy z hlediska toho, co bude skutečně pro psaní o kulturním obrazu Jana Palacha potřebovat.

Přesná a precizní je i vlastní analýza publicistických, filozofických, ale především literárních obrazů Jana Palacha a jeho smrti pak především. Veronika Jáchymová je schopná od detailního textového popisu směřovat k adekvátním a produktivním zobecněním, ale zároveň se průběžně vyvarovává paušalizací a příliš rychlých závěrů. Oceňuji také, že na materiál básní a dalších literárních textů neaplikuje kritéria estetická, ale čte je spíše v dikci kulturně historické. A cenné je i to, že konkrétní materiál rozpouští v širě koncipovaných celcích typu komparace Palachova kultu s kultem Mistra Jana Husa či v antropologicky pojatých kategoriích oběti či mučednictví.

Práce je precizně napsaná z hlediska podloženosti všech artikulovaných tezí, a to jak v materiálu primárním, tak i sekundárním. Nejde o esej, ale o analytickou práci hutného a precizně pojmového stylu, která bere dostatečný ohled na čtenáře už i tím, že reflektuje, který

materiál je situován v naší kolektivní kulturní encyklopedii (a k němu potom jen odkazuje) a který je mimo ni (ten potom zevrubněji popisuje a charakterizuje). Takto precizně je komponován i závěrečný soupis literatury.

Celek práce představuje dílo, které nám umožňuje odškrtnout si jednu dílčí kapitolku české literární historie ve smyslu, že toto už je uděláno. Tím práce přesahuje běžné standardy a pragmatickou dimenzi psaní diplomových prací. Proto ji rád a **bez výhrad doporučuji k obhajobě.**

V Praze dne 10. 9. 2012

Prof. PhDr. Petr Bílek, CSc.